

TRIBUNAL GHAL TALBIET ZGHAR

**GUDIKATUR DR.
GRETA MIFSUD**

Seduta tad-19 ta' Frar, 2008

Talba Numru. 1845/2004

**Montaldo Insurance Agency Limited bhala agenti
u in rappresentanza tas-socjeta' estera American
Home Assurance Company kif surrogata fid-drittijiet
ta' l-assigurat taghha Albert Chetcuti u l-istess Albert
Chetcuti**

Vs

Joseph Bugeja

It-Tribunal

Ra l-Avviz ta' l-atturi fejn talbu li l-konvenut jigi kkundannat ihallas is-somma ta' elf, seba' mija u wiehed u tmenin Euro u tlieta u tmenin Euro cents (€1,781.83) - (Lm764.94c) dovuti in kwantu ghas-somma ta' elf, seba' mija u tmienja u erbghin Euro u hames Euro cents (€1,748.05) – (Lm750.44c) bhala danni kkagunati fil-

vettura ta' l-attur Albert Chetcuti, sitta u ghoxrin Euro u disgha u sebghin Euro cents (€26.79) – (Lm11.50c) prezz ta'survey, sitt Euros u disgha u disghin Euro cents (€6.99) – (Lm3) prezz ta' rapport tal-Pulizija u dan b'rizultat ta' l-incident stradali li sehh fis- 7 t'Ottubru, 2002 gewwa Telghat Rahal Gdid, Paola, waqt li l-istess konvenut kien qed isuq il-vettura GVN 352, proprjeta' tal-Gvern ta' Malta u dahal gol-vettura ta' l-attur Chetcuti bin-numru ta' registrazzjoni ADR 786 misjuqa mill-istess Adrian Chetcuti, ghal liema ncident kien unikament responsabbli l-konvenut Joseph Bugeja kawza ta' mprudenza, negligenza u non osservanza tar-regolamenti tat-traffiku.

Bl-ispejjez, inkluz dawk ta' l-ittra ufficjali u bl-imghaxijiet sad-data tal-pagament effettiv.

Ra r-Risposta tal-konvenut li eccepixxa illi t-talba ta' l-atturi hija preskritta ai termini ta' l-Artikolu 2153 tal-Kodici Civili.

Inoltre illi fi kwalunkwe kaz, il-pretensjoni vantata mill-attur hija nfondata fil-fatt u fid-dritt stante illi l-incident sehh unikament tort ta' l-attur.

Ra l-Kontro-Talba tal-konvenut li kkontesta t-talba ta' l-attur stante illi l-incident sehh unikament tort ta' l-attur.

Ra r-Risposta ta' l-atturi ghall-Kontro-Talba tal-konvenut fejn eccepew illi:

1. Fl-ewwel lok il-Kontro-Talba tal-konvenut rikonvenzjonant ghandha tigi sfilzata stante illi ma saritx kontra l-legittimu kontradittur in vista tal-fatt li fil-Kontro-Talba ma tezisti l-ebda relazzjoni guridika bejn is-socjeta' attrici u l-konvenut rikonvenzjonant.
2. Subordinament u minghajr pregudizzju ghall-premess, it-talba tal-konvenut rikonvenzjonant hija preskritta ai termini ta' l-Artikolu 2153 tal-Kap. 16.
3. Illi, inoltre, minghajr pregudizzju ghall-premess, l-esponenti jirrespingu l-allegazzjonijiet kollha maghmula mill-konvenut rikonvenzjonant, u kontenuti fil-Kontro-Talba tieghu ghall-Avviz tat-Talba fit-Tribunal ghal Talbiet Zghar

Kopja Informali ta' Sentenza

maghmula minnhom, bhala nfondati fil-fatt u fid-dritt stante illi ghall-incident in kwistjoni kien unikament responsabbli l-istess konvenut rikonvenzjonant u cjoe' s-sewwieq tal-vettura bin-numru ta' registrazzjoni GVN 352, ossia Joseph Bugeja, kawza ta' mprudenza, mperizja u nuqqas ta' osservazzjoni tar-regolamenti tat-traffiku da parti tieghu.

Bl-ispejjez u bl-imghax.

Ra s-sentenza moghtija minn dan it-Tribunal datata 14 ta' Lulju, 2005, fejn l-eccezzjoni tal-preskrizzjoni, giet michuda u ordna l-prosegwiment tal-kawza.

Ra x-xhieda ta' PC 1257 Conrad Ellul li spjega li kien imsejjah fuq incident li sehh fis-7 t'Ottubru, 2002 mar-roundabout ta' Sare', f'Rahal Gdid. Kien nizzel id-dettalji fir-rapport tieghu u jghid li kien irrizultalu li l-vettura li ggib in-numru ta' registrazzjoni ADR 786 cjoe' dik misjuqa mill-attur Chetcuti, kienet qed iddur ir-roundabout lejn l-MCAST u l-vettura GVN 352 kienet qed iddur mar-roundabout biex tmur fid-direzzjoni tal-Habs Civili. Jghid li wkoll fil-vettura tal-Gvern misjuqa mill-konvenut kien hemm ukoll passiggier.

Ra x-xhieda ta' David Debono li huwa Claims Manager mas-socjeta' attrici. Huwa jikkonferma li l-vettura ADR 786, hija assicurata mas-socjeta' attrici b'polza *comprehensive*. Jikkonferma wkoll li l-assigurat taghhom kien hallas *excess* ta' mitejn u wiehed u disghin Euro u sbatax-il Euro cents (€291.17) - (Lm125).

Ra x-xhieda ta' Adrian Chetcuti li jispjega li dakinhar ta' l-incident kien qed isuq il-vettura ADR 786 ghaddej fid-direzzjoni *tax-shipbuilding*. Jghid li kien qed isuq fuq il-karreggjata ta' barra u kien qabad ir-roundabout sabiex jaqbad it-triq ta' l-MCAST.

Kien hemm karozzi quddiemu u warajh, kif ukoll fil-karreggjata ta' gewwa. Jispjega li meta avvicina r-roundabout ma kienx hemm vetturi, izda meta wasal ghan-nofs ir-roundabout, kien ra vann Transit idur ghal

Kopja Informali ta' Sentenza

fuqu. Din il-vettura kienet giet min-naha tax-xellug tieghu. Peress li t-tnejn riedu jdur mar-roundabout u peress li x-xhud ipprova jiskapah, l-incident kien inevitabbli.

Bhala hsara kkonferma li kien hemm hsara fil-*mudguard*, *bumper*, fanal u daqqa mal-*bumper* fuq quddiem fuq il-lemin tieghu.

Jikkonferma li hu kien waqaf fil-pozizzjoni li hemm indikata fl-iskizz.

Jghid ukoll li hu kien hallas mitejn u wiehed u disghin Euro u sbatax-il Euro cents (€291.17) - (Lm125) bhala excess.

Jghid li kien ghaddej b'velocita' ta' 40 kilometru fis-siegha. Kien ghaddej fil-karreggjata tal-lemin u baqa' sejjer dritt ghaliex ma kienx hemm vetturi ghaddej. Sar l-impatt u dak il-hin ma waqafx immedjatament, izda waqaf fil-pozizzjoni li hemm indikat fl-iskizz.

Jikkonferma li kien ghamel *overtaking* sabiex jibqa' tiela' dritt u f'dak il-hin sab il-vettura tal-konvenut. Jghid li l-vettura tal-konvenut dejjem kienet fuq ix-xellug tieghu u meta waslu mar-roundabout kien qisu ghan-nofs il-vettura tal-konvenut u pprova jisslowja sabiex il-konvenut jghaddih minn wara

Jghid li kien hemm hsara fuq il-parti ta' quddiem tal-vettura fuq ix-xellug.

Ra x-xhieda ta' Joseph Bugeja li jispjega li dakinhar li sehh incident hu kien qed idur mar-roundabout fid-direzzjoni tar-Rahal Gdid u sa dak il-hin ma kienx hemm vetturi ohra. Waqt li kien qed idur ma kienx ra l-vettura tal-konvenut sakemm sehh l-impatt. Meta nizel l-attur kien qallu li kien tort tieghu.

Il-konvenut jispjega li hu dejjem baqa' fil-karreggjata tal-lemin sakemm ried jitle' fid-direzzjoni tal-Habs. Biex dar mar-roundabout kellu l-*indicator* mixghul. Jghid ukoll li hu kien hares mill-mera sabiex jara jekk kienux gejjin vetturi,

Kopja Informali ta' Sentenza

izda ma kienx rah minkejja li l-mera taghti vizwali ta' mitt metru.

Peress li l-vettura tieghu kienet wahda gholja jista' jaghti l-kaz li ma kienx ra l-attur

Ix-xhud jghid li ma jaqbilx mal-pozizzjoni tal-vetturi, kif kien hemm fl-iskizz. Skond hu, l-vettura ta' l-attur kellha tkun fin-nofs ta' bejn iz-zewg arkati li kien hemm impingija fl-iskizz, filwaqt li l-vettura tieghu kellha tkun f'pozizzjoni li qed idur mar-roundabout.

Ra d-dokumenti esebiti.

Ikkunsidra

Illi qabel xejn it-Tribunal ser jikkunsidra l-eccezzjonijiet preliminari ta' l-attur ghall-Kontro-Talba tal-konvenut.

L-ewwel eccezzjoni tirrigwarda jekk l-atturi humiex legittimi kontraditturi jew le. Bhala Risposta ghall-Kontro-Talba, l-atturi jsostnu li l-konvenut m'ghandux relazzjoni guridika mas-socjeta' attrici.

Is-socjeta' attrici ezercitat l-azzjoni odjerna per konsegwenza tal-fatt li giet surrogata fid-drittijiet ta' l-attur Albert Chetcuti, li kien assigurat ma' l-istess socjeta' attrici.

Ghalhekk jekk l-incident sehħ bejn il-konvenut u l-attur, in-nexus guridiku kien hemm, meta l-attur kellu polza ta' assigurazzjoni mas-socjeta' attrici li kienet tkoprih ghall-incidenti bhal din, mertu tal-vertenza odjerna.

Ghaldaqstant, din l-ewwel eccezzjoni ghandha tigi michuda.

It-tieni eccezzjoni hija l-eccezzjoni tal-preskrizzjoni ai termini ta' l-Artikolu 2153 tal-Kodici Civili cjoe' preskrizzjoni ta' sentejn.

L-incident bejn il-partijiet sehħ fis-7 t'Ottubru, 2002 u l-konvenut irrisponda ghall-kawza fis-27 t'Ottubru, 2004.

Sa dan iz-zmien, it-Tribunal jinnota li l-konvenut ma fetah l-ebda kawza kontra l-attur Albert Chetcuti u kien biss li approfitta ruhu mic-cirkostanzi ta' l-Avviz odjern u pprezenta l-Kontro-Talba tieghu, li l-attur kien unikament responsabbli ghall-incident li sehh. Qabel din id-data qatt m'interpella lil hadd ghal hlas tad-danni minnu sofferti.

Din l-azzjoni per se tigi preskritta ma' l-eghluq ta' sentejn u ghaldaqstant, it-Tribunal ihoss li l-konvenut, minkejja li kellu kull dritt jirrispondi ghall-azzjoni attrici, ghall-kuntrarju, t-termini fil-ligi ma jintitolawhx li jipprevalixxi ruhu u jaghmel Kontro-Talba fuq il-mertu stante li kien gja' skada il-perjodu preskrittiv.

Ghal dawn il-motivi, t-Tribunal jilqa' t-tieni eccezzjoni ta' l-atturi ghall-Kontro-Talba tal-konvenut, filwaqt li jastjeni milli jiehu aktar konjizzjoni ta' l-eccezzjonijiet l-ohra ta' l-atturi in kwantu jirrigwarda l-Kontro-Talba.

Ghalhekk, it-Tribunal ser jillimita d-decizjoni tieghu fuq it-talba attrici u l-eccezzjonijiet tal-konvenut fuq il-mertu u cjoe' min kien unikament responsabbli ghall-incident li sehh bejn il-partijiet.

Mill-provi jirrizulta li kemm l-attur Chetcuti, kif ukoll il-konvenut kienu qed jaqdbu iduru mar-roundabout ta' Sare', f'direzzjonijiet differenti. L-attur ried imur lejn l-MCAST, filwaqt li l-konvenut ried jitla' fi Triq Kordin.

Fattur importanti huwa li l-vettura tal-konvenut kienet ambulanza u allura ta' dimensjoni akbar minn ta' l-attur. L-istess konvenut jispjega li jista' jaghti l-kaz li ma rax il-vettura ta' l-attur waqt li kien qed idur mar-roundabout. L-attur da parti tieghu jispjega li hu kien dar mar-roundabout u kien qed jipprepara biex jibqa' ghaddej bid-dritt.

L-attur xehed ukoll li meta ntebah bil-konvenut beda miexi aktar bil-mod sabiex il-konvenut ikun jista' jghaddi minn warajh, probabbilment minhabba li l-vettura misjuqa mill-konvenut kienet ambulanza, izda l-impatt kien inevitabbli. L-attur huwa aktar kredibbli fil-verzjoni tieghu ghaliex jixhed b'certezza l-mument li ntebah bil-konvenut,

Kopja Informali ta' Sentenza

x'ghamel biex jevita l-incident, filwaqt li l-konvenut m'huwiex daqstant car fix-xhieda tieghu u lanqas huwa cert li ra l-attur.

Dan per se diga' jindika fuq bazi ta' probabbilta' li l-konvenut kien ghaddej biex jidhol fil-karreggjata tieghu mar-roundabout meta minhabba nuqqas ta' *proper lookout* sab il-vettura ta' l-attur ma' wiccu u ma setax jevitah.

Jirrizulta li kien hemm xhud okulari li kien fil-vettura tal-konvenut, pero' l-istess konvenut naqas li jgibu bhala xhud sabiex jikkorrobora l-verzjoni tieghu.

Lanqas mal-konvenut ma jaqbel mal-pozizzjoni tal-vetturi fl-iskizz, izda ma jidhirx li kien hemm kontestazzjoni u lanqas is-Surgent stess li hejja r-rapport u l-iskizz ma kkumenta li l-iskizz ma kienx jaghti ndikazzjoni cari ta' l-incident u oltra minn hekk lanqas il-konvenut ma rnexxielu jissostanzja din l-allegazzjoni. Ghalhekk, it-Tribunal ma jhossx li l-konvenut irnexxielu jipprova b'mod sodisfacenti li kien l-attur li kien responsabbli ghall-incident li sehh bejniethom minhabba xi negligenza, imprudenza jew nuqqas ta' osservanza tar-regolamenti tat-traffiku.

Jibqa' ghalhekk biex jigi kkunsidrat il-quantum tad-danni. Filwaqt li l-atturi ghamlu prova sufficjenti tad-danni, l-konvenut ma gab l-ebda prova in kontestazzjoni tad-danni li soffra l-attur fil-*mudguard*, *bumper*, fanal u daqqa mal-*bumper* fuq quddiem fuq il-lemin tieghu.

Ghalhekk, it-Tribunal iqis id-dokumenti esebiti mill-atturi bhala konferma tad-danni li soffra l-assigurat Albert Chetcuti, li flimkien jammontaw ghal total ta' elf, seba' mija u wiehed u tmenin Euro u tlieta u tmenin Euro cents (€1,781.83) - (Lm764.94c), konsistenti elf, seba' mija u tmienja u erbghin Euro u hames Euro cents (€1,748.05) – (Lm750.44c) bhala danni kkagunati fil-vettura ta' l-attur Albert Chetcuti, sitta u ghoxrin Euro u disgha u sebghin Euro cents (€26.79) – (Lm11.50c) prezz ta'survey, sitt Euros u disgha u disghin Euro cents (€6.99) – (Lm3)

Kopja Informali ta' Sentenza

prezz ta' rapport tal-Pulizija. It-Tribunal qed jassumi li l-excess imhallas mill-konvenut huwa nkluz fis-sorta mitlub.

Ghal dawn il-motivi, t-Tribunal jaqta' u jiddeciedi li jilqa' t-talbiet attrici u jordna lill-konvenut ihallas lis-socjeta' attrici u lill-attur Chetcuti s-somma ta' elf, seba' mija u wiehed u tmenin Euro u tlieta u tmenin Euro cents (€1,781.83) - (Lm764.94c) kif mitlub.

Bl-ispejjez kif mitluba u bl-imghax mis-7 t'Ottubru, 2002 ghall-konvenut.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----